

Asia: VN/25636/2023

Väliaikainen poikkeaminen vesivoimalaitoksen lupamääräyksistä sähköjärjestelmän tasapainottamiseksi; työryhmän mietintö

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausuntonne sähköjärjestelmän käyttövarmuutta turvaavia toimia koskevista ehdotuksista (18 luvun 5 a §)

Paikallisvoima kiittää mahdollisuudesta lausua työryhmän mietinnöstä, jossa ehdotetaan, että vesivoimalaitokset voisivat poikkeuksellisissa häiriötilanteissa poiketa lupamääräyksistään sähköjärjestelmän tasapainottamiseksi.

Ehdotuksen taustalla on tarve varmistaa sähköjärjestelmän toimintavarmuus tilanteissa, joissa nopeasti säädettävä vesivoima on välttämätön keino tasapainon ylläpitämiseksi.

Paikallisvoima ry korostaa, että poikkeamamahdollisuuden tulee olla aidosti viimesijainen keino. Sääntelyn tulee olla selkeästi rajattu tilanteisiin, joissa kaikki markkinaehtoiset toimenpiteet on jo käytetty, eikä sillä tule olla vaikutuksia sähkömarkkinoiden normaaliin toimintaan tai markkinaehtoisten ratkaisujen kehittämiseen.

2. Lausuntonne sähköjärjestelmän käyttövarmuutta turvaavien toimien menettelyä ja viranomaisjärjestelmää koskevista ehdotuksista (18 luvun 5 b §)

Tehopulatilanne voi syntyä nopeasti. Tyypillisesti taustalla voi olla pidempään kehittynyt tilanne, kuten pitkittynyt kylmä ja tuuleton jakso, mutta kriittinen vaihe voi realisoitua lyhyessä ajassa esimerkiksi tuotantohäiriöiden tai siirtoyhteyksien vikaantumisen seurauksena. Tällaisessa tilanteessa markkinaehtoiset keinot on jo käytetty loppuun, jolloin poikkeamamenettely voi olla tarpeen sähköjärjestelmän toimivuuden turvaamiseksi. Kantaverkkoyhtiö Fingrid rooli toimenpiteistä tehopulatilanteen välttämiseksi on selkeä.

3. Lausuntonne Energiaviraston tiedonsaantioikeutta koskevista ehdotuksista (18 luvun 5 c §)

-

4. Lausuntonne sähköjärjestelmän käyttövarmuutta turvaavista toimista johtuvien edunmenetysten korvaamista koskevista ehdotuksista (18 luvun 6 a §)

-

5. Lausuntonne ehdotuksen vaikutusten arvioinnista (erityisesti millaisia vaikutuksia näette ehdotuksilla olevan ja onko ehdotuksilla muita kuin mietinnössä tunnistettuja vaikutuksia, mitä)

-

6. Lausuntonne vesivoiman tilapäisiä lisäämismahdollisuuksia ja sen vaikutuksia koskevan, päätösmenettelyä edeltävän selvityksen tarpeellisuudesta ja toteutuksesta

-

7. Muut huomionne ehdotuksesta

Mietinnössä todetaan, ettei tarkasti ole tiedossa, mitkä yksittäiset vesivoimalaitokset kuuluisivat mahdollisen lupapoikkeaman piiriin. Paikallisvoima pitää tärkeänä, että tätä tietopohjaa vahvistetaan. Kannustamme ministeriöitä toteuttamaan yhteistyössä laajan selvityksen, jossa kartoitetaan koko maan tasolla vesivoimalaitokset, valuma-alueet sekä muut vesivoimaan keskeisesti liittyvät tekijät.

Lisäksi on syytä huomata, että tämän hankkeen kanssa samanaikaisesti valmistellaan useita muita vesivoimaan ja virtavesiin liittyviä sääntelykokonaisuuksia. Näitä ovat muun muassa ennallistamisasetuksen kansallinen toimeenpano virtavesien osalta, kansallisen kalatiestrategian päivittäminen sekä vesilain uudistaminen erityisesti ns. nollavelvoitelaitosten osalta. Kaikki nämä hankkeet edellyttävät yksityiskohtaista ja alueellisesti tarkkaa tietoa esimerkiksi valuma-alueista, vaellusesteistä, kalateistä, velvoitteista ja vesistöjen tilasta. Yhtenäinen ja ajantasainen tietopohja palvelisi samanaikaisesti useita valmistelukokonaisuuksia ja parantaisi päätöksenteon laatua.

Nykänen Jari
Paikallisvoima ry